

Gävle

Äventyrligt och vitalt med Monbijoukvartetten i Soldatkyrkan

3 oktober 2024 08:26

”Det här är klassisk musik när den är som allra mest lik rockmusik”, skriver Camilla Dal efter att ha sett Monbijoukvartetten spela i Gävle.

Camilla Dal
Text

i Det här är en recension. Analys och värderingar är skribentens egna.

Liv. Död. Passion. Musik. Nej, orden känns futtiga när musiken är så mycket större och kvällen varit så full av känslor, kontraster, glädje och kraft.

Monbijoukvartetten bjöd på stråkkvartetter från tre sekler. Från vänster Magnus Bäckerud, Alexander Chojecki, Oscar Edin och Kristian Chojecki.

Bild: Camilla Dal

Monbijoukvartetten imponerade stort på kammarmusikfestivalen i Sandviken i somras och de gjorde det nu. Förra året vann de tävlingen Ung & lovande och är nu ute på den landsomfattande turné som är första pris. På onsdagen landade de i Soldatkyrkan i Gävle.

Publiken var stor, fint att fler hittar till kammarmusiken som i hög grad bärs av frilansande ensembler och ideella arrangörsföreningar. Synd bara att medelåldern är så hög, det här är klassisk musik när den är som allra mest lik rockmusik.

Kvartetten kastar sig ut med en smittande vitalitet och äventyrslystnad som elektrifierar nuet och förvandlar det till ett livgivande kraftfält. Den intensiva pulsen fylls av riffiga fraser levererade med perfekt tajmning. Att kvartetten valt att spela verk där tonsättaren haft öppna spjäll mellan inre och yttre världar bidrar förstås.

Precis som under kammarmusikfestivalen bjöd kvartetten på ett mycket varierat program, med alldeles ny, specialskriven musik av Tebogo Monnakgotla omgiven av Wilhelm Stenhammars "Serenad", alltså hans femte stråkkvartett, och den hela två sekel äldre "Döden och flickan" av Franz Schubert.

Marcus Bäckerud inleder extranumrets skånska slängpolska.

Bild: Camilla Dal

Men vad betyder årtal, musiken genomströmmades av en glöd och en häpnadsväckande musikalisk täthet som gjorde den tidlös.

Stenhammars "Serenad i C-dur" är full av livliga känslor som dämpas av andra satsens melodi i moll, intensivt romantisk och lyrisk. Virvlande dynamiska pizzicato och ljusa visslande stämmor landar i tuffa celloriff och skön kärvhet, apropå rockmusik.

Tebogo Monnakgotlas specialskrivna verk "Sapphire 2050 Celsius" är inspirerat av kvartettens starka uttryck och av deras namn, monbijou, "min ädelsten".

Det är ett mycket uttrycksfullt och vackert stycke som börjar i varmt vilande mörker. Små gnistor börjar flimra, blå flammor växer till en eruption av den förintande urkraft där safirer föds.

Det melodiska bryts upp i verkets mittenparti där rytmer bänds, spänns, slås och knackas fram i raffinerade mönster, innan den stora energirika värmen återvänder..

Schuberts fjortonde stråkkvartett "Döden och flickan" är komponerad i dödens skugga. Som strömmar av lava väller den förhöjda livskänslan fram, ur ett mörker mot vilket alla färger får ökad lyskraft.

Violinisterna Markus Bäckerud och Alexander Chojecki.

Bild: Camilla Dal

Det varsamma blir kärvt och omutligt. De attackerande detaljerna samlas och landar i en tarantella med punkterad dödsrytm.

Som extranummer får vi två vackert och avancerat arrangerade skånska slängpolskor.

Musik

Monbijoukvartetten

Soldatkyrkan, Gävle, 2/10

Camilla Dal

+ Följ

ÄMNEN I ARTIKELN